

Martin Kukučín

(1860, Jasenová – 1928, Chorvátsko)

- slovenský spisovateľ, publicista, predstaviteľ literárneho realizmu
- vlastným menom Matej Bencúr; lekár – pôsobil v Chorvátsku, neskôr v Amerike, pochovaný v Martine na Národnom cintoríne
- poviedky: Rysavá jalovica, Neprebudený, Keď báčik z Chochoľova umrie,...
- novela: Mladé letá
- román: Dom v stráni
- vo svojich dielach pravdivo (realisticky) zobrazuje obyčajných ľudí

Z teplého hniezda

Obsah:

Téma: odchod chlapca z rodného domu do služby

Idea: ťažký život detí v minulosti býval spôsobený biedou

Forma: próza

Literárny druh: epika

Literárny žáner: poviedka

Hl. postava: Matko Rafikovie

Vedľajšie postavy: otec, mať, čižmár Zápotočný, krajčír Hryzok

Prostredie: dedinská izba

- prirovnanie: chodí ako kohút, keď sa mu nasnuje chl p vlasov na ostrohy; čižmy ...privoľné, že by sa do každej aj po dve také nohy zmestili; opätky ako klátiky; stúpať ani na štuliach; obuv ťaží ako väzňa; klobúčik ľahký ani pavučina; driečny ako jedlica; ...
- metafora: z teplého hniezda (z domu, náruče milujúcich rodičov), má na jazyku med, a v srdci jed (príslovie)
- personifikácia: klobúčik sedí...

Štylisticky príznakové slová:

vechet' – zväzok slamy

súčasť kroja

kutica – izba

cifrované – ozdobené

banuje – ľutuje

halienka – voľný kabát, súčasť kroja

krpec – priliehavá topánka z kože,

satén – lesklá látka

vrúbená – po okraji lemovaná

žrdka – palica, tyč

pantalóny – nohavice

tkanice – tkaná šnúrka na zaväzovanie

mušelínové – jemná látka

sfercovaný – zošitý

barbier – holič

švábka – zemiaky

almara – skriňa

hrdlačiť – ťažko pracovať

šusterstvo – obuvníctvo

odraziť kravu – oddeliť od stáda

trizňavý – zhovievavý

diškrécia – malá odmena

grajciar – malý peniaz

paholok – sluha na gazdovstve